

UNIVERSITY OF COIMBRA
FACULTY OF ECONOMICS

MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL SCIENTIFIC-
PRACTICAL CONFERENCE

DIGITAL TRANSFORMATIONS OF MODERNITY

January 24, 2022

Proceedings of the Conference

**Coimbra, Portugal
2022**

UDK 33(082)

Organising Committee

Daniela Nascimento - PhD in International Politics and Conflict Resolution,
University of Coimbra

Grygoriy Starchenko – Dr of Economics, Research And Educational
Innovation Center Of Social Transformations

Digital Transformations of Modernity: Proceedings of the Multidisciplinary
International Scientific-Practical Conference (January 24, 2022. Coimbra,
Portugal). Chernihiv: REICST, 2022. 154 p.

ISBN 978-617-95224-0-6

Кашуба О. А.

студентка,
Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця
м. Харків, Україна

Гронь О. В.

к.е.н., доцент,
Харківський національний економічний
університет ім. С. Кузнеця
м. Харків, Україна

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Міжнародна торгівля відіграє важливу роль для бізнесу як високо-розвинутих країн, так і для країн що розвиваються завдяки зростанню прибутку, зменшенню залежності від існуючих ринків, розширенню бізнесу тощо. Міжнародна торгівля займає важливу частку у ВВП різних країн, її розвиток призводить не тільки до підвищення ефективності економіки, але й дозволяє країнам брати участь у глобальній економіці, збільшуючи можливості для прямих іноземних інвестицій.

Штучний інтелект (ШІ) зародився у ХХ столітті та зараз використання технологій ШІ все більше вдосконалюється та набирає обертів. За прогнозом дослідницької компанії Gartner в 2022 році обсяг світового ринку програмного забезпечення, що використовує алгоритми ШІ, складе 62,5 мільярда доларів, що на 21,3% більше, ніж у 2021 році [1].

Результати досліджень свідчать про можливості штучного інтелекту значно прискорити зростання світового ВВП. За прогнозом міжнародної консалтингової компанії McKinsey Global Institute, широке використання ШІ протягом наступних десяти років може вплинути на зростання світової економіки на 1,2 процентного пункту на рік, а внесок ШІ у світову економічну активність до 2030 року складе близько 13 трлн. доларів. Згідно побудованої ними моделі розвитку технологій до 2030 року близько 70% компаній світу використовуватимуть як мінімум одну форму штучного інтелекту [2].

Штучний інтелект – це загальний термін, він відноситься до будь-якого типу комп'ютерного програмного забезпечення, яке бере участь у людській діяльності, включаючи навчання, планування та вирішення проблем. Штучний інтелект дає можливість машинам вчитися на досвіді, пристосовуватися до нових даних і виконувати завдання замість людини. [3] Більшість технологій ШІ значною мірою покладаються на глибоке навчання та обробку природної мови. Використовуючи їх, комп'ютери можна навчити виконувати конкретні завдання, обробляючи великі обсяги даних і розпізнаючи закономірності в даних.

На сучасному етапі можна виділити три основні сфери, у яких штучний інтелект допомагає розвитку бізнесу та торгівлі:

1. Створення єдиної інтелектуальної платформи та оптимізація операційної аналітики на її основі.

2. Створення нових можливостей для працівників, що зробить процес роботи більш ефективним.

3. Максимізація рентабельності інвестицій.

Розвиток ШІ впливає на міжнародну торгівлю різними способами. Наприклад, підвищення зростання продуктивності за допомогою ШІ вплине на економічне зростання, а також на тип і якість економічного зростання, що матиме наслідки для міжнародної торгівлі. Крім того, ШІ прискорює перехід до економіки послуг, що призведе до подальшого розширення частки послуг у виробництві та міжнародній торгівлі.

ШІ вже впливає на розвиток глобальних ланцюгів вартості та управління ними. Його можна використовувати для покращення прогнозів майбутніх тенденцій, таких як зміни споживчого попиту, і для кращого управління ризиками по ланцюжку поставок. Інструменти ШІ дозволяють бізнесу краще керувати розосередженими виробничими одиницями, чим покращують загальну ефективність ланцюгів вартості. Наприклад, використання ШІ для покращення управління складом, прогнозування попиту та доставки «точно в термін». Робототехніка може підвищити продуктивність і ефективність упакування, перевірки обладнання та контролю якості продукції. ШІ також може створювати тенденції до розміщення виробництва. Розширені можливості автоматизації, а також масштабування 3D-друку допоможуть зменшити потребу в розширених ланцюгах поставок, особливо тих, які покладаються на значні резерви дешевої робочої сили.

Фахівці виділяють такі основні напрямки застосування штучного інтелекту в міжнародній торгівлі (табл. 1).

Штучний інтелект і нові цифрові технології значним чином перетворюють й цифрову торгівлю. Вони сприяють розробці нових бізнес-моделей торгівлі та зменшують географічні бар'єри. Цифрова торгівля не нова, але вона набуває нових форм, такі перетворення особливо є корисними для малого та середнього бізнесу. Торгові платформи, створені на основі нових технологій, мають нижчі витрати і масштаб охоплення, що створює значну цінність для учасників. Можливості перекладу ще більше підвищують привабливість цифрових платформ, впливаючи на зростання міжнародної торгівлі.

Застосування нових цифрових технологій сприятиме дотриманню правил міжнародної торгівлі, а також складання більш досконалих текстів угод, текстів комерційних контрактів та покращувати доступ партнерів до джерел фінансування торгівлі. Поряд із незаперечними перевагами використання штучного інтелекту у міжнародній торгівлі виникають й наступні проблеми:

- необхідність поєднання забезпечення конфіденційності з більш вільним доступом до даних для функціонування систем штучного інтелекту; адже навчання систем ШІ потребує доступу до великих обсягів даних;

- необхідність зближення та/або вироблення єдиних стандартів у сфері використання штучного інтелекту;

**Динаміка сформованості здатності до професійної творчості
в курсантів у КГ та ЕГ за критеріями**

Напрямки застосування ШІ	Результати застосування ШІ
Глобальні виробничо-збутові ланцюжки	скорочення часу, витрат, складності виявлення та реалізації експортних можливостей; покращення прогнозів майбутніх тенденцій, таких як зміни споживчого попиту; ефективніше управління ризиками в ланцюжку поставок.
Торгівля з використанням цифрових платформ	зростання експорту продукції (платформи eBay, Amazon), особливо значиме для малого бізнесу; можливість знаходити постачальників послуг з усього світу для широкого спектру послуг.
Управління відносинами	створення більш персоналізованого досвіду роботи з клієнтами за допомогою програм миттєвого обміну повідомленнями (чат-боти); автоматизована обробка запитів дозволяє краще розуміти своїх клієнтів; підвищення ефективності комунікації (наприклад, через використання автоматичного машинного перекладу тексту контекстної реклами на мову користувача.
Торгівельні переговори	визначення найкращих сценаріїв за допомогою аналізу економічних вимог партнерів в процесі переговорів при різних припущеннях та результатах; аналіз шляхів зростання експорту та імпорту за різних форм лібералізації торгівлі.

Джерело: складено за 4, 5

- захист вихідних кодів;
- необхідність вирішення проблем захисту інтелектуальної власності у програмах штучного інтелекту;
- занепокоєння в суспільстві через те, що штучний інтелект і роботи замінюють людину на робочих місцях;
- необхідність багатосторонніх переговорів щодо правил застосування ШІ.

Зовнішньоекономічна діяльність різних країн не може обійтися без використання ШІ, який не тільки полегшує роботу в цій сфері, але й покращує та стимулює міжнародну торгівлю. Штучний інтелект розширює можливості міжнародної торгівлі завдяки оптимізації та автоматизації існуючих операційних моделей ланцюга поставок, зміни функціонування глобальних виробничо-збутових ланцюжків та моделей міжнародної торгівлі. В той же час, стрімкий розвиток штучного інтелекту створює нові ризики і проблеми, які потребують спільного вирішення урядами країн-учасниць міжнародної торгівлі та бізнесом.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Forecast Analysis: Artificial Intelligence Software, Worldwide. Access mode: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2021-11-22-gartner-forecasts-worldwide-artificial-intelligence-software-market-to-reach-62-billion-in-2022>
2. Искусственный интеллект может ускорить рост мирового ВВП – McKinsey. Режим доступа: <https://digital.ac.gov.ru/news/407/>
3. Artificial Intelligence. What is and why it matters. Access mode: https://www.sas.com/en_us/insights/analytics/what-is-artificial-intelligence.html
4. The impact of artificial intelligence on international trade. Access mode: <https://www.brookings.edu/research/the-impact-of-artificial-intelligence-on-international-trade/#footnote-1>
5. Empowering People and Creating Opportunity in the Digital Single Market. An eBay report on Europe's potential, October 2015. Access mode: https://www.ebaymainstreet.com/sites/default/files/policy-papers/ebay_europe_dsm_report_10-13-15.pdf.